

JESENJE ORANJE I ĐUBRENJE VOĆNJAKA

Jesenje, tzv. zimsko oranje i đubrenje voćnjaka obavlja se po završetku vegetacije, nakon opadanja lišća. U cilju prevencije i smanjenja zastupljenosti pojave biljnih bolesti i štetočina, koje prezimljavaju na i ispod opalog lišća, najbolje ga je sakupiti, iznijeti iz voćnjaka i spaliti, pa tek onda pristupiti oranju i đubrenju voćnjaka. Ukoliko je jesen kišovita, zemljište suviše vlažno, ovu operaciju treba izvesti kada to vremenske prilike dozvole. Ove mjere treba svakako sprovesti jer njihov izostanak može imati veoma negativne posledice u narednoj vegetaciji, koje se direktno odražavaju na porast i rodnost voćaka.

Jesenje oranje treba sprovesti na manjoj dubini 15-18 cm, jer bi oranjem na većoj dubini došlo do osjetnijih oštećenja na korijenovom sistemu voćaka. Plićim oranjem se ne pričinjavaju značajnije štete na korijenu, a ukoliko dođe do oštećenja, povrijeđene žile do proljeća zarastu i obnove se.

Ako se radi o voćnjacima koji su podignuti na većim kosinama, dovoljno je obraditi površinu oko stabla voćke. Ako bi se vršilo oranje kompletne površine u ovom slučaju, usled padavina može doći do spiranja zemljišta, ogoljavanja korijenovog sistema i eventualno njegovog stradanja usled zimskih mrazeva.

Pored jesenjeg oranja đubrenje je jedna od najvažnijih agrotehničkih mjera koju je neophodno sprovesti u fazi mirovanja voćaka. Đubrenje se direktno odražava na plodnost i strukturu zemljišta, reguliše se trajanje vegetacije i optimalni porast vegetativne mase, pojačava otpornost voćaka prema niskim temperaturama, bolestima i štetočinama, a doprinosi boljoj rodnosti i kvalitetu plodova.

Jesenje đubrenje ima za cilj da se unese neophodna količina hraniva potrebna voćkama, jer se tokom vegetacije znatna količina hraniva koristi za rast i razviće voćaka, plodova, lisne i drvne mase, tako da se njihova koncentracija u zemljištu smanjuje. Iz tog razloga sve te količine treba putem đubrenja vratiti u zemljište, kako bi one bile lako pristupačne biljkama početkom naredne vegetacije. Đubrenje voćaka u ovom periodu sprovodi se sa organskim i mineralnim đubrivima.

Od organskih đubriva, najčešće se koristi stajnjak, pri čemu treba voditi računa da to bude zgorelo ili poluzgorelo stajsko đubrivo. Najviše se koristi govedie stajsko đubrivo, mada se može koristiti i konjski, ovčiji, svinjski ili živinski stajnjak. Organska đubriva imaju za cilj da poprave strukturu zemljišta kao i pospješue razvoj zemljišnih mikroorganizama koji potpomažu bolje

usvajanje hraniva iz zemljišta od strane voćaka.

Pored organskih, neophodno je u zemljište unijeti i mineralna đubriva u količini od 400-800 kg/ha u zavisnosti od starosti voćnjaka i obezbijeđenosti zemljišta sa osnovnim hranljivim elementima. U ovom periodu treba koristiti mineralna đubriva koja u sebi ne sadrže ili imaju mali procenat azota, dok je sadržaj kalijuma i fosfora povećan. To prvenstveno iz razloga što voćke u fazi mirovanja ne usvajaju ova hraniva a azot se lako pod uticajem padavina ispira i prenosi u dublje slojeve zemljišta gdje je nedostupan voćkama, dok se fosfor i kalijum

sporije razlažu i dostupni su biljkama u dužem periodu. Azotna đubriva je zbog toga mnogo bolje i efikasnije dodati u toku vegetacije kada ih voćke maksimalno mogu iskoristiti.

Đubriva u voćnjaku treba razastrijeti prije oranja i to tako što će se prvo dodati mineralna a potom organska đubriva, pa tek onda vršiti oranje ili frezasnje zemljišta u voćnjaku.

Grozdanić Rajko, dipl. ing. polj.

Stručni saradnik u oblasti voćarstva i vinogradarstva